

۳۸۲۷۱

۳۸۲۷۱

دانشگاه تربیت معلم

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه:
کارشناسی ارشد

عنوان:

مقایسه انگیزش پیشرفت بین دانشجویان ورزشکار و غیر

ورزشکار دانشگاههای ایلام

استاد راهنما:
جناب آقای دکتر عباس بهرام

استاد مشاور:
سرکار خانم ترابی

محقق:
عامر خیری

بهار ۱۳۷۹

۳۸۲۷۱

«اللَّهُمَّ أَخْرِجْنِي مِنْ ظُلُمَاتِ أَلْوَاهِمِ وَأَكْرِمْنِي بِنُورِ الْفَهْمِ: اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا
أَبْوَابَ فَضْلِكَ وَانْثُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ عُلُومِكَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»

تقدیم به شما:

پدر پر تلاش و مادر مهربانم

که هستی من بعد از آفریدگار مرهون وجود گرانیهای شماست.

خانواده ارجمندم

که همیشه مشوق من در راه تحصیل علم بوده و هستند.

و همسرم که صبور و شکیبا بودید.

تقدیم به:

مربیان، معلمان و استادانم و همه کسانی که در طول زندگی سهمی
در آموزش من داشتند، بویژه جناب آقای دکتر بهرام و سرکار خانم ترابی
و تقدیم به:

دانشجویان رشته تربیت بدنی، مربیان، ورزشکاران، مدیران و
مسئولین تربیت بدنی و همه دوستانی که دوستان دارم.

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۸۰	فهرست جدولها
ج	فهرست شکلها
ط	تقدیر و تشکر
ی	چکیده تحقیق

فصل اول: مقدمه و معرفی

۱	مقدمه
۳	زمینه های نظری
۲۸	بیان مسأله
۳۱	ضرورت و اهمیت تحقیق
۳۴	اهداف تحقیق
۳۴	الف) هدف کلی
۳۴	ب) اهداف اختصاصی
۳۵	محدودیت های تحقیق
۳۷	فرضیه های تحقیق
۳۹	پیش فرضهای تحقیق
۴۰	تعاریف واژه ها

فصل دوم: بررسی ادبیات پیشینه

۴۴	مقدمه
۴۵	انگیزش پیشرفت
۴۹	منشاء و مؤلفه های انگیزش پیشرفت
۵۹	تأثیر رفتار والدین بر انگیزش پیشرفت
۶۵	انگیزش پیشرفت و جنسیت

۷۳	انگیزش پیشرفت و موفقیت تحصیلی
۷۵	انگیزش پیشرفت و شغل
۷۸	انگیزش پیشرفت و ورزش
فصل سوم: روش شناسی	
۸۷	مقدمه
۸۸	جامعه آماری
۸۹	نمونه آماری و روش نمونه برداری
۹۰	متغیرهای تحقیق
۹۱	روش شناسی تحقیق
۹۲	ابزار اندازه گیری
۹۶	جمع آوری اطلاعات
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری	
۹۹	مقدمه
۱۰۰	بررسی توصیفی و استنباطی متغیرهای تحقیق
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
۱۴۰	خلاصه تحقیق
۱۴۳	تفسیر و تحلیل نتایج
۱۵۵	پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده
پیوستها و منابع	
۱۵۷	ضمیمه A
۱۵۹	ضمیمه B
۱۶۱	ضمیمه C
۱۶۲	منابع فارسی
۱۶۵	منابع انگلیسی

فهرست جدولها

شماره	شماره صفحه
۱- جدول ۱-۳: نمره انگیزه پیشرفت گروههای شغلی مختلف در مقیاس گیزلی	۹۳
۲- جدول ۱-۴: توزیع فراوانی نمونه‌ها در دانشگاههای ایلام	۱۰۰
۳- جدول ۲-۴: توزیع فراوانی کلی نمونه‌های دانشجویان دختر و پسر دانشگاههای ایلام	۱۰۰
۴- جدول ۳-۴: توزیع فراوانی دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار در نمونه‌های آزمون	۱۰۱
۵- جدول ۴-۴: توزیع اعضای نمونه‌ها از نظر تربیت تولد در خانواده	۱۰۲
۶- جدول ۵-۴: فراوانی دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار شرکت کننده در آزمون به تفکیک نوع دانشگاه	۱۰۵
۷- جدول ۶-۴: نمایش جنسیت دانشجویان شرکت کننده در آزمون به تفکیک نوع دانشگاه	۱۰۶
۸- جدول ۷-۴: توزیع فراوانی امتیازات انگیزش پیشرفت گیزلی دانشجویان دانشگاههای ایلام	۱۰۸
۹- جدول ۸-۴: مقایسه انگیزش پیشرفت ورزشکار بودن دانشجویان دختر دانشگاههای ایلام	۱۱۱
۱۰- جدول ۹-۴: مقایسه انگیزش پیشرفت ورزشکار بودن دانشجویان پسر دانشگاههای ایلام	۱۱۲
۱۱- جدول ۱۰-۴: جدول مقایسه‌ای انگیزش پیشرفت و نوع دانشگاه	۱۱۴
۱۲- جدول ۱۱-۴: نمایش ترتیب تولد در خانواده دانشجویان و نوع دانشگاه	۱۱۵
۱۳- جدول ۱۲-۴: خلاصه عمل روی انگیزه ترس از موفقیت پسران دانشجویی شرکت کننده در آزمون ترس از موفقیت	۱۱۶
۱۳-۴: جدول مقایسه‌ای انگیزه ترس از موفقیت و ورزشکار بودن پسران دانشجویی شرکت کننده در آزمون	۱۱۶

- ۱۵- جدول ۴-۱۴: جدول مقایسه‌ای انگیزش پیشرفت و جنسیت دانشجویان غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام ۱۱۷
- ۱۶- جدول ۴-۱۵: جدول مقایسه‌ای انگیزش پیشرفت و جنسیت دانشجویان ورزشکار دانشگاه‌های ایلام ۱۱۸
- ۱۷- جدول ۴-۱۶: خلاصه عمل روی انگیزه ترس از موفقیت دختران شرکت کننده در آزمون ۱۲۰
- ۱۸- جدول ۴-۱۷: جدول مقایسه‌ای انگیزه ترس از موفقیت و ورزشکار بودن یا نبودن دختران دانشجوی ۱۴۰ -
- ۱۹- جدول ۴-۱۸: خلاصه عمل روی متغیرهای تحقیق ۱۲۲
- ۲۰- جدول ۴-۱۹: مقایسه انگیزش پیشرفت دانشجویان و نوع دانشگاه ... ۱۲۳
- ۲۱- جدول ۴-۲۰: مقایسه انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان و نوع دانشگاه ۱۲۵
- ۲۲- جدول ۴-۲۱: مقایسه متغیر ورزشکاری دانشجویان شرکت کننده در آزمون و نوع دانشگاه ۱۲۶
- ۲۳- جدول ۴-۲۲: مقایسه نوع دانشگاه به تفکیک جنسیت دانشجویان شرکت کننده در آزمون ۱۲۶
- ۲۴- جدول ۴-۲۳: مقایسه متغیر ترتیب تولد در خانواده دانشجویان ۱۲۷
- ۲۵- جدول ۴-۲۴: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان ورزشکار و غیرورزشکار ۱۲۸
- ۲۶- جدول ۴-۲۵: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر و پسر دانشگاه‌های ایلام ۱۲۹
- ۲۷- جدول ۴-۲۶: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر ورزشکار و پسر ورزشکار ۱۳۰
- ۲۸- جدول ۴-۲۷: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت بین دانشجویان دختر ورزشکار و غیر ورزشکار ۱۳۰

- ۲۹- جدول ۴-۲۸: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان پسر ورزشکار و پسر غیر ورزشکار ۱۳۱
- ۳۰- جدول ۴-۲۹: نتایج مقایسه سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان بان توجه به نوع دانشگاهی که در آن تحصیل می‌کنند ۱۳۲
- ۳۱- جدول ۴-۳۰: خلاصه عمل انجام شده روی اطلاعات بدست آمده از آزمون انگیزش پیشرفت و جنسیت ۱۳۳
- ۳۲- جدول ۴-۳۱: خلاصه عمل انجام شده روی همبستگی ترتیب تولد در خانواده و انگیزش پیشرفت دانشجویان ۱۳۴ -
- ۳۳- جدول ۴-۳۲: مقیاسهای متناسب ۱۳۴
- ۳۴- جدول ۴-۳۳: نتایج مقایسه سطح انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار ۱۳۵
- ۳۵- جدول ۴-۳۴: نتایج مقایسه سطح انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار بر اساس آزمون تی ۱۳۵
- ۳۶- جدول ۴-۳۵: خلاصه مراحل بدست آوردن ضریب همبستگی بین جنسیت و سطح ترس از موفقیت دانشجویان ۱۳۶
- ۳۷- جدول ۴-۳۶: نتایج مقایسه سطح انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان دختر ورزشکار و غیر ورزشکار ۱۳۶
- ۳۸- جدول ۴-۳۷: نتایج مقایسه سطح انگیزه ترس از موفقیت بین دانشجویان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار ۱۳۷

فهرست شکل‌ها

شماره	شماره صفحه
۱- شکل ۱-۱: سلسله مراتب نیازهای مزلو که توسط روت (۱۹۷۰) اصلاح شده است	۱۲
۲- شکل ۱-۴: مقایسه انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشگاه‌های ایلام بر حسب فراوانی نمونه	۱۰۳
۳- شکل ۲-۴: مقایسه انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشگاه‌های ایلام بر حسب فراوانی نسبی نمونه	۱۰۴
۴- شکل ۳-۴: مقایسه جنسیت و نوع دانشگاه دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایلام	۱۰۷
۵- شکل ۴-۴: مقایسه متغیر ورزشکاری و نوع دانشگاه دانشجویان	۱۱۰
۶- شکل ۴-۵: مقایسه انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر و پسر غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام	۱۱۳
۷- شکل ۴-۶: مقایسه انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام	۱۱۶
۸- شکل ۴-۷: مقایسه ترتیب تولد در خانواده و نوع دانشگاه دانشجویان	۱۱۹
۹- شکل ۴-۸: مقایسه انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان دانشگاه‌های ایلام	۱۲۱
۱۰- شکل ۴-۹: مقایسه انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام	۱۲۴
۱۱- شکل ۴-۱۰: مقایسه ترس از موفقیت دانشجویان دختر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام	۱۲۸

تشکر و قدردانی

در آغاز پروردگار جهان را شا کرم که نعمتهای بیشماری را به ما ارزانی داشت و پس از آن از استاد راهنمای ارجمندم جناب آقای دکتر بهرام و استاد مشاورم سرکار خانم ترابی به خاطر نقش مهمی که از ابتدا تا انتهای این تحقیق بر عهده داشتند بی نهایت سپاسگزارم.

بی شک در راه نگارش این پایان نامه مشکلاتی بود که اگر لطف و دستگیری یاران خوب و همکاران دلسوز و دوستان باوفا و نجیب - - نبود شاید حل آنها برای من به تنهایی میسر نبود، در اینجا جا دارد از میان آنها مراتب سپاسگزاری ویژه خود را تقدیم دوست عزیزم جناب آقای دکتر حسین مهدی زاده نمایم که زحمات بی دریغ ایشان را هیچگاه فراموش نخواهم کرد. همچنین از مسئولین دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تربیت معلم تهران، کارکنان ادارات تربیت بدنی و مسئولین دانشگاههای ایلام، علوم پزشکی و پیام نور مرکز ایلام و تمامی دانشجویانی که در نمونه تحقیق شرکت داشته اند قدردانی می کنم و نیز از آقایان حیدر داودی، عباس حسن نتاج و خانم فرهادی نژاد تشکر می کنم و موفقیت همه آنها را از خداوند منان خواستارم.

چکیده تحقیق

این تحقیق با عنوان مقایسه انگیزش پیشرفت بین دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه‌های ایلام و با هدف توصیف و مقایسه سطح این انگیزه و رابطه آن با جنسیت، ترتیب تولد در خانواده و نوع دانشگاه انجام گرفت. به این منظور از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی منظم تعداد ۱۳۶ نفر به عنوان گروه شاهد و از طریق معرفی توسط ادارات تربیت بدنی دانشگاهها تعداد ۱۱۸ نفر به عنوان گروه ورزشکار برگزیده شدند. (در مجموع ۲۵۵ نفر) که از این تعداد ۱۲۱ نفر دختر و ۱۳۴ نفر پسر بودند.

برای اندازه‌گیری سطح انگیزش پیشرفت از خرده‌مقیاس انگیزش پیشرفت برگرفته از پرسشنامه توصیف خودگیزی استفاده شد.

همچنین یک کار جنبی که به همراه این تحقیق انجام گرفت، ثبت و مقایسه سطح انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان اعم از دختر یا پسر، ورزشکار یا غیر ورزشکار بود که به همین منظور همزمان اعضای گروههای مذکور به پرسشنامه «ترس از موفقیت» زوکرمین و آلیسون (۱۹۷۶) نیز پاسخ دادند.

پس از جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها، بر اساس معنی دار بودن در حد $\alpha = 0.05$ مهمترین نتایجی که بدست آمد به شرح ذیل بود:

۱ - فرضیه وجود تفاوت معنی دار در سطح انگیزش دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار کاملاً تأیید شد.

۲ - فرضیه وجود تفاوت معنی دار آماری در سطح انگیزش پیشرفت دانشجویان پسر ورزشکار و پسر غیر ورزشکار تأیید شد.

۳ - فرضیه وجود تفاوت معنی دار آماری در سطح انگیزه ترس از موفقیت دانشجویان ورزشکار و دانشجویان غیر ورزشکار دانشگاههای ایلام تأیید شد.

۴ - نتایج نشان دادند که بین دانشجویان دختر ورزشکار و دانشجویان دختر غیر ورزشکار از نظر سطح انگیزه ترس از موفقیت تفاوت معنی داری وجود دارد.

فصل اول

سعدیہ و عمرانی

مقدمه و معرفی

پیدایش علم روانشناسی ورزشی به قرن بیستم باز می‌گردد اما اولین مطالعات در این زمینه در بین سالهای آخر قرن نوزدهم انجام شد. اولین مجموعه مطالعات علمی تحت عنوان «روانشناختی ورزش» به چاپ رسید. «کولمن. ر. گرینت»^(۱) روانشناس تربیتی در اواخر دهه ۱۹۲۰ دو کتاب در زمینه روانشناسی ورزش در آمریکا به چاپ رسانید. پس از آن اولین کنگره بین‌المللی روانشناسی ورزشی رم^(۲) برگزار و به تدریج در سال ۱۹۷۰ جنبه‌های روانی گوناگون ورزش در کلاسهای دانشکده‌ها تدریس شد. همچنین در سال ۱۹۷۵ دو مجله علمی روانشناسی ورزش پا به عرصه وجود گذاشتند و متون زیادی در خصوص جنبه‌های روانشناختی علم ورزش چاپ شدند تا اینکه امروزه این علم جایگاه ویژه خود را در بین سایر علوم باز یافته است و به نظر می‌رسد در آینده نیز پیشرفت این دانش بیش از این که هست، باشد.

طبق نظریه «کرلینگر»^(۳) (۱۹۷۳) چهار روش جهت انتشار دانش وجود دارد:

۱- «سرسختی»^(۴)، ۲- «روش اقتدار»^(۵)، ۳- «روش شهود»^(۶)، ۴- «روش

علمی»^(۷). آزمایش فرضیه‌ها با روش‌های علمی ممکن است در مورد موفقیت یک ورزشکار، با شرح و تفسیر افراد عامی تفاوت بسیار داشته باشد. افراد عامی ممکن است در مورد او بگویند که «او برای بردن زاده شده است.» در حالیکه دانشمندان از چنین

1. coleman.R.Griffth.

2.First International Congress of sport psychology.

3.kerlinger

4.Tenacity.

5.Authority

6.Intuition.

7.Science.

تئوری هایی پرهیز می کنند، و تنها به تئوری یا فرضیه ای که آشکارا قابل مشاهده و آزمایش باشد توسل می جویند. محققان برخلاف افراد عامی سعی دارند که راه حل های منطقی و تجربی را افزایش داده، توضیح و تفسیر فرضیه ای و شمی را در نتیجه گیری نهایی به حداقل برسانند (کرلینگر) (۱۹۷۳).

صلاحیت و شایستگی اجتماعی به عنوان توانایی فرد در سازگاری یا پذیرش اجتماعی قلمداد می شود. برای بسیاری از مردم، فرد شایسته کسی است که در شغل و حرفه اش موفق باشد. یعنی مهارت های لازم را داشته باشد. در اینجا این سؤال مطرح می شود که: «آیا شرکت در فعالیت های ورزشی می تواند در موفقیت بعدی فرد در دنیای غیر ورزشی او سهمی داشته باشد؟» مثلاً «کلمن» در مقوله ورزش در دبیرستانها مطالعه ای انجام داد، پیشنهاد او در پایان این بود که فعالیت های ورزشی همسو با سایر امور تربیتی بسیار سازنده است. ریگ^(۱) و شفر^(۲) (۱۹۶۸) رابطه بین شرکت در ورزش های مدرسه ای و آرزوی ورود به دانشگاه را بررسی کردند، بررسی ها نشان داد که ۶۲ درصد از دانش آموزان ورزشکار و ۴۵ درصد از غیر ورزشکاران آرزو دارند در دوره چهار ساله دانشگاه ثبت نام کنند. تبیین نقش فعالیت های ورزشی فرد در ساختن فردی او به ویژه برای زنان و دختران از اهمیت بسزایی برخوردار است^۲. بهمین منظور در این تحقیق سعی می شود مقایسه ای بین خصوصیات شخصیتی دانشجویانی که مشارکت ورزشی داشته اند و دانشجویانی که کمتر به آن توجه داشته اند، انجام گیرد.

1. Rehberg.

2. shafer